

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З СОЦІОЛОГІЇ

Розробник – О. І. Савчук

Тема 1. Соціологія як наука, її предмет та методи

1. Передумови виникнення соціології: політичні, економічні, інтелектуальні.
2. Соціологія як реакція на запит пояснити зміни в суспільному житті на межі його переходу від аграрного до індустріального типу.
3. О. Конт як фундатор соціологічної науки.
4. Соціологічна динаміка і соціологічна статика О. Конта.
5. Завдання і функції соціології.
6. Категорії і методи соціології.
7. Соціологічне дослідження як специфічний соціологічний метод.
8. Поняття респондента та інтерв'єра.
9. Види СД.
10. Програма СД.
11. Поняття «вибірка», її різновиди.
12. Методи СД.
13. Опитування як провідний метод СД.
14. Види опитування: анкетування та інтерв'ю.

Тема 2. Історія соціології

15. Протосоціологія як донауковий етап розвитку соціології.
16. Еволюція емпіричної протосоціології.
17. Еволюція теоретичної протосоціології.
18. О. Конт та Г. Спенсер як зачинателі соціологічної класики.
19. Основні школи та напрямки в соціології II-ї пол..
20. XIX ст.: натуралістичні та психологічні.
21. Внесок Е. Дюркгейма у розвиток соціології, його вчення про соціальні факти та аномію.
22. Марксистське вчення про суспільний розвиток, поняття суспільно-історичної формації, класів, відчуження, соціалістичної революції.
23. Розуміюча соціологія М. Вебера.
24. Вчення В. Паретто про циркуляцію еліт як спосіб суспільної рівноваги.

Тема 3. Історія української соціології

25. Українська протосоціологія.
26. Початок української теоретичної соціології – діяльність
27. Женевського гуртка (С. Подолинський).
28. Внесок І. Франка у розвиток української соціологічної науки.

29. Початок української викладацької соціології – заслуги М. Драгоманова.
30. «Громадівський соціалізм» М. Драгоманова.
31. Початок української інституційної соціології – досвід М. Грушевського.
32. «Початок громадянства або генетична соціологія» М. Грушевський.
33. Розвиток соціології в радянській Україні.
34. Соціологія в незалежній Україні.

Тема 4. Соціологічне вчення про суспільство

35. Поняття суспільства, основні його визначення та ознаки.
36. Типологія суспільств.
37. Теорії походження суспільства: загальнонаукові і соціологічні.
38. Проблема динаміки суспільства та теорії соціальних змін.
39. Соціальна система суспільства.
40. Практичне значення вивчення суспільства через поняття соціальної системи.
41. Соціальна структура суспільства.
42. Види соціальної структури суспільства: соціально-демографічна, соціально-професійна, соціально-територіальна, соціально-класова, соціально-етнічна.
43. Соціальні організації, соціальні групи і соціальні інститути як елементи соціальної структури суспільства.
44. Теорія соціальної стратифікації суспільства.
45. Страта як поняття соціологічної науки.
46. Визначальні чинники соціальної стратифікації.
47. Особливості типології суспільств у теорії стратифікації.
48. Поняття соціального статусу.
49. Поняття соціальної мобільності.

Тема 5. Соціологія соціальних інститутів

50. Поняття соціальних інститутів.
51. Функції СІ.
52. Базові СІ індустріального суспільства.
53. Інституалізація науки і права як трансформація сучасного суспільства до постіндустріального типу.
54. Проблеми їх інституалізації.
55. Соціологія політики: ключові поняття, теорії.
56. Електоральні дослідження в соціології політики.
57. Соціологічні концепції виборчої активності.
58. Соціологія права: еволюція, предмет.
59. Правова культура як цивілізаційна цінність, ознаки її формування.
60. Соціальна природа правомірної і протиправної поведінки.
61. Соціологія релігії: специфіка, зміст.

Тема 6. Соціологія сім'ї

62. Соціологія сім'ї як галузева складова соціології.
63. Поняття сім'ї і шлюбу.
64. Місце соціології сім'ї у системі інших наук про сім'ю.
65. Сім'я як соціальне явище, її різновиди.
66. Фази розвитку сім'ї.
67. Сім'я як соціокультурний інститут, її функції.
68. Демографічна політика.
69. Методики регулювання процесів дітонародження.
70. Сім'я як мала соціальна група, її функції.
71. Криза інституту традиційної сім'ї.
72. Проблеми сучасних молодих сімей.
73. Гендерна соціалізація і сучасна сім'я.

Тема 7. Соціологія особистості та громадської думки

74. Поняття, структура та типи особистості.
75. Поняття соціалізації, основні теорії соціалізації.
76. Гендерна соціалізація.
77. Віковий статус особистості.
78. Поняття ейджизму.
79. Ідентифікація особистості з поколінням.
80. Різновиди поколінь.
81. Громадська думка: поняття, природа, форми вияву.
82. Еволюція громадської думки, специфіка її функціонування у недемократичних і демократичних суспільствах.
83. Поняття суб'єкта, носія і виразника громадської думки.
84. Структура громадської думки.
85. Взаємодія громадської думки з владою.
86. Канали висловлювання громадської думки.

Тема 8. Соціологія соціальних комунікацій

87. Соціологія соціальних комунікацій як галузь соціологічної науки.
88. Поняття комунікації і соціальної комунікації.
89. Базові і спеціалізовані функції соціальної комунікації.
90. Види комунікації.
91. Специфіка масової комунікації.
92. Масова комунікація і маніпуляція громадською думкою.
93. Масова комунікація і масова інформація.
94. Види масової інформації.
95. Концепції масової комунікації.

Тема 9. Соціологія міста і села

96. Поняття гезельшафта і гемайншафта.
97. Соціологія міста і села як специфічна галузева теорія.
98. Поняття гезельшафта і гемайншафта.
99. Спосіб життя міських поселень.
100. Поняття агломерацій.
101. Спосіб життя сільських поселень.
102. Порівняльна характеристика міського і сільського укладу життя.
103. Типологія міст.
104. Типологія сіл.
105. Соціологічні проблеми сучасних міст.
106. Соціологічні проблеми сучасних сіл.